

Sammanträdestid	Tisdagen den 26.08.2025 kl. 18.30-20.00
Sammanträdesplats	Sunnanberg Vårdhem i Kvarnbo
Beslutande	☒ Lindström Henry, ordförande ☒ Renfors Kerstin, vice ordförande ☒ Blomberg Cathrin ☒ Fogner Jenny ☒ Hampf Berit ☒ Jansson Tom ☒ Mattsson Leif-Anders ☐ Salmén Jan ☐ Åkerback Gun ☐ Lundberg Matilda ☐ Sjövik Camilla ☐ Kaunisto-Sjölund Terhi ☐ Larsson Patrik ☐ Djupsund Jockum
Övriga närvarande	☐ Johansson Mathias, kommunstyrelsens ordförande ☐ Hansson-Sjöblom Sofie, kommunstyrelsens representant ☐ Danielsson Ewa, kommundirektör ☒ Knip Maria, äldreomsorgschef
Paragrafer	§§ 17 – 24
Underskrifter	Henry Lindström Ordförande Maria Knip Sekreterare
Protokolljustering	Saltvik den 26.08.2025 Kerstin Renfors Cathrin Blomberg
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 27.08.2025
Intygar	Maria Knip, äldreomsorgschef
Utdragets riktighet bestyrker	Saltvik den
Underskrift	

Äldreomsorgsnämnden

Sammanträdestid 26.08.2025 kl. 18:30

Sammanträdesplats Sunnanberg vårdhem i Kvarnbo

Ärenden:

Mötesuppgifter	1
§ 17 Sammanträdet konstituerande	2
§ 18 Halvårsrapport 2025/äldreomsorg	3
§ 19 Begäran om utlåtande över lagförslag om behandling av kunduppgifter inom socialvården och hälso- och sjukvården på Åland	4
§ 20 Plan för uppföljning och kontroll 2025/äldreomsorg kvartal 2	6
§ 21 Uträkning klientavgifter	7
§ 22 Delegeringar inom hemvården på Åland	8
§ 23 Tjänstemannabeslut äldreomsorg	9
§ 24 Delgivningar äldreomsorg	10
Ändringssökande	11

Denna kallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens hemsida www.saltvik.ax den 22.08.2025. Protokollet finns till påseende från den 28.08.2025 på kommunens hemsida.

Ordförande Henry Lindström

Äldreomsorgschef Maria Knip

Intygar

Nina Ljungqvist
Kanslist/receptionist

§ 17 SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

ÄON 17 §/26.08.2025

Konstatera laglighet och beslutförhet

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Kerstin Renfors och Cathrin Blomberg.

Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes oförändrad / med följande tillägg:

SK/176/2025

§ 18 HALVÅRSRAPPORT 2025/ÄLDREOMSORG

ÄON 18 §/26.08.2025

Enligt verkställighetsdirektiven för Saltviks kommuns budget för 2025 skall budgetuppföljning ske kontinuerligt i nämnderna. Därutöver ska nämnderna ge en rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-juni.

Halvårsrapporten bifogas sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden godkänner halvårsrapporten enligt bilaga och översänder ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

SK/160/2025

**§ 19 BEGÄRAN OM UTLÅTANDE ÖVER LAGFÖRSLAG OM BEHANDLING AV KUND-
UPPGIFTER INOM SOCIALVÅRDEN OCH HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN PÅ ÅLAND**

KMST 117 §/16.06.2025

Landskapsregeringen begär (ÅLR 2025/3317, 23.5.2025) synpunkter på förslag till en ny blankettlag om behandling av kunduppgifter inom socialvården och hälso- och sjukvården. Synpunkterna ska vara landskapsregeringen tillhanda senast den 7 juli 2025.

Enligt remissbegäran tar det föreliggande utkastet till lagförslag främst sikte på att beskriva huvuddragen i den nya blankettlagen. Eventuella behov av kompletteringar eller ändringar kommer att bedömas fortlöpande under beredningens gång. Landskapsregeringen kommer att bereda ytterligare tillfällen till samråd för att ge berörda parter möjlighet att påverka lagförslagets slutliga omformning.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen önskar att äldreomsorgsnämnden behandlar detta lagförslag och får möjlighet att ge sina synpunkter. Kommunstyrelsen remitterar därmed förslaget till nämnden att inhämta nämndens synpunkter och noterar därmed att kommunen inte kommer att hinna lämna utlåtande inom den utsatta tidpunkten.

Med beaktande att det i remissbegäran nämns att möjligheter kommer att ges vid ytterligare tillfällen för att påverka lagförslagets slutliga omformning är styrelsens förhoppning att landskapsregeringen även beaktar sent inkomna synpunkter.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag och befullmäktigar äldreomsorgsnämnden att lämna in utlåtande.

ÄON 19 §/ 26.08.2025

Ålands landskapsregerings lagförslag innebär att en ny blankettlag införs, vilket medför att rikets lag om kunduppgifter inom social- och hälsovården ska gälla på Åland med vissa undantag. Syftet är att skapa en enhetlig och rättssäker hantering av kunduppgifter, samt möjliggöra anslutning till det nationella informationssystemet Kanta.

Den nya lagen ersätter nuvarande åländsk lagstiftning om klienthandlingar och omfattar både social- och hälsovård. För äldreomsorgen i Saltviks kommun innebär detta att klientuppgifter ska lagras i Kanta senast den 1 oktober 2029. Dokumentation inom socialvården ska vara ansluten senast 1 oktober 2031.

Syftet med lagen:

- Stärka klientens integritet, självbestämmande och delaktighet
- Förbättra informationsflödet mellan vårdgivare
- Öka rättssäkerheten och spårbarheten (bl.a. genom loggning av åtkomst)
- Säkerställa klientens möjlighet att ta del av egna uppgifter via MittKanta
- Samordna och modernisera hantering av kunduppgifter inom vård och omsorg

Äldreomsorgsnämnden

Konsekvenser för äldreomsorgen i Saltvik:

Lagen kommer att innebära flera positiva effekter för klientens trygghet och inflytande, men också praktiska och ekonomiska utmaningar i genomförandet:

Fördelar:

- Enhetlig och säkrare hantering av information
- Ökad tillgång till klientuppgifter för samordnad vård
- Klienten får bättre insyn och kan vara mer delaktig i sin vård

Utmaningar:

- Investeringar krävs i IT-system, utrustning och cybersäkerhet
- Personal behöver utbildas i nya rutiner och system
- Mindre kommuner riskerar att få ett större kostnadsansvar
- Kanta-tjänsterna kan vara svåra att använda för vissa klientgrupper

Det är positivt att Åland inför en tydligare lagstiftning kring hantering av kunduppgifter, och att detta möjliggör anslutning till Kanta. Samtidigt betonas behovet av:

- Tydlig vägledning från landskapsregeringen
- Ekonomiskt stöd för anslutningskostnader
- Att stöd till IT-projekt tillämpas enligt landskapslagen om landskapsandelar
- Att särskild hänsyn tas till grupper som har svårt att använda digitala tjänster

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden ställer sig positiv till lagförslagets syfte att stärka klientens rättigheter och skapa en enhetlig hantering av kunduppgifter.

Äldreomsorgsnämnden understryker vikten av att landskapsregeringen säkerställer finansiering för införandet, särskilt för mindre kommuner samt påpekar behovet av utbildningsinsatser, vägledning och teknisk support under omställningen. Äldreomsorgsnämnden betonar att alla klienter, oavsett digital förmåga måste garanteras likvärdig service och individuell anpassning.

Äldreomsorgsnämnden lämnar in sina synpunkter till Ålands landskapsregering.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag, men påpekar ytterligare att de ökade driftskostnaderna bör beaktas i landskapsandelarna.

SK/6/2025

§ 20 PLAN FÖR UPPFÖLJNING OCH KONTROLL 2025/ÄLDREOMSORG KVARTAL 2

ÄON 20 §/26.08.2025

Kommunstyrelsen, tillsammans med kommundirektören, har det övergripande ansvaret för organiseringen av den interna kontrollen. Kommunstyrelsen godkänner årligen de kommunövergripande kontrollmålen som nämnderna och enheterna ska inkludera i sitt arbete med den interna kontrollen.

Internkontrollen sker enligt en granskningsfrekvens på kvartalsvis, halvårsvis eller helårsvis. Även kontrollansvar och granskningsmetod är fastställt.

Uppföljning för äldreomsorg riskanalys och internkontroll för kvartal 2/2025 enligt bifogade dokument.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden antecknar informationen till kännedom.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

SK/149/2025

§ 21 UTRÄKNING KLIENTAVGIFTER

ÄON 15 §/14.05.2025

Äldreomsorgsnämnden diskuterade klientavgifter på senaste möte och gav äldreomsorgschefen i uppdrag att göra uträkningar och jämförelser gällande klientavgifter på långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg samt inom hemservicen för klienter med olika inkomster.

Bifogat till sammanträdeskalleslen finns uträkningar av klientavgifter.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden diskuterar ärendet.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden har diskuterat ärendet men begär ytterligare utredning och jämförelse mellan kommuner på norra Åland.

ÄON 21 §/ 26.08.2025

Äldreomsorgschefen har kompletterat bilagan med jämförelse av klientavgifter mellan olika kommuner på Åland.

Landskapsregeringen arbetar fortsättningsvis med de olika stegen i klientavgiftslagstiftningen och en utvärdering av klientavgifterna kommer att ske. Landskapsregeringen föreslog under våren att lagtinget ska anta en landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter inom socialvården. Förslaget innebär att det lagstadgade minimibeloppet för personligt bruk för klienter inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg ska vara minst 300 euro per månad från och med 1 januari 2026. Saltvik har redan idag det beloppet. Enligt lag ska indexjusteringar ske inför 2027.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår att klientavgifterna för Sunnanberg vårdhem och hemservicen inför år 2026 hålls oförändrade enligt landskapslag om klientavgifter inom socialvården (2022:91) samt Landskapslag om ändring av klientavgifter inom socialvården. Klientavgifterna behandlas på september nämndmöte i samband med budgeten.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden återremitterar ärendet för vidare beredning och ber äldreomsorgschefen att göra en ytterligare jämförelse med att klienten får 350 € kvar i handen efter dragen avgift.

SK/216/2025

§ 22 DELEGERINGAR INOM HEMVÅRDEN PÅ ÅLAND

ÄON 22 §/26.08.2025

Delegering inom hemvården regleras i 20 § landskapslagen (2020:12) om socialvård och 38a § landskapslagen (2011:114) om hälso- och sjukvård för Åland. Bestämmelserna anger hur kommunal hemservicepersonal kan utföra vissa hälso- och sjukvårdsuppgifter efter personlig delegering från läkare vid ÅHS.

Hälso- och sjukvårdsbyrån vid Ålands landskapsregering har tagit fram ett utkast till nya anvisningar och begär synpunkter från kommunerna senast 27 augusti 2025. Utkastet består av en kort vägledning och en mer detaljerad bilaga (bilagor till kallelsen).

Anvisningarna är tydliga och kan stödja arbetet, men vissa delar av nuvarande lagar och avtal fungerar annorlunda i praktiken, särskilt gällande ÅHS rutiner för delegering och det operativa samarbetet mellan organisationerna. I dagsläget utför hemservicen i stor utsträckning hemsjukvårdsuppgifter, medan hemsjukvården i liten grad tar över hemserviceuppgifter. Den avsedda uppgiftsfördelningen behöver därför förverkligas.

Kravet på att delegeringar ska vara bundna till person, plats och tid skapar omfattande administration när personal arbetar på flera arbetsplatser. En delegering som gäller på samtliga arbetsplatser skulle spara tid, minska belastningen för ÅHS läkare och underlätta för äldreomsorgsledningen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden beslutar att vidareföra ovanstående synpunkter till Ålands landskapsregering som kommunens yttrande över utkast till anvisningar för delegeringar inom hemvården.

Äldreomsorgsförvaltningen får i uppdrag att uppdatera interna riktlinjer så att de tydligt anger ansvar, rutiner och uppföljning av delegeringar.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

Äldreomsorgen konstaterar ytterligare att delegeringarna idag ej varit tidsbundna, ej frivilliga och ej platsbundna. Mallen för delegeringsbeslut och utkastet för delegeringar inom hemvården på Åland borde ses över i samråd med ÅHS, KST och kommunerna.

§ 23 TJÄNSTEMANNABESLUT ÄLDREOMSORG

ÄON 23 §/26.08.2025

Anställningar:	§§ 75, 78-79, 81-93, 95-97, 101, 106-108, 111-114, 116, 118-123, 137
Tjänst-/Vård-/studieledig:	§§ 73-74, 94, 102, 104-105, 115, 117
Uppsägning:	§ 103
Hemservice:	§§ 71-72, 77, 80, 138-139
Matservice:	§§ 99-100
Trygghetslarm:	§ 109
Periodplats:	§ 124-136, 140-143
Momsfri socialservice:	§ 110
Närståendevård:	§§ 76, 98

Tjänstemannabesluten finns till påseende vid sammanträdet.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden antecknar tjänstemannabesluten till kännedom.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

§ 24 DELGIVNINGAR ÄLDREOMSORG

ÄON 24 §/26.08.2025

Äldreomsorgen

-Situationen på Sunnanberg vårdhem samt inom hemservicen

Ålands landskapsregering

-Höjt minimiarvode för närståendevård från och med 1.1.2026

-Inbjudan till seminarium 12.9.2015

-Psykogeriatriska klienter på Åland, skrivelse

-Ålands folkhälsodag 25.10.2025

-Begäran om uppgifter gällande samarbete och ansvarsfördelning

-Våld i nära relationer, fortbildningsdag 3.10.2025

Kommunernas socialtjänst k.f.

-Klinikfärdigavgifter

Oasen

-Kartläggning av förekomst av demenssjukdom och annan kognitiv störning

ÅSUB

-Undersökning om stöd för närståendevård

Norra Ålands äldreråd

-Protokoll 4/2025

Delgivningarna finns till påseende vid sammanträdet.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden antecknar delgivningarna till kännedom.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING

FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING

Vad förbudet grundar sig på

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: 18-24

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: 17

Enligt 15 § FörvprocessL/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:

LL om tjänstekollektivavtal 22/78 19§ "Tjänsteman får inte genom besvär söka ändring i myndighets beslut i ärende som avses i 2 § eller bringa det till handläggning genom anspråk på rättelse eller såsom förvaltningstvistemål, om han eller tjänstemannaförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen".

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas:

Äldreomsorgsnämnden i Saltvik
Lillängs 14, Nääs
22320 Ödkarby

Paragrafer:

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt. I vardera fallet räknas inte framlägnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING**KOMMUNALBESVÄR****Besvärsmyndighet och besvärstid**

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer:

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

FÖRVALTNINGSBESVÄR**Besvärsmyndighet och besvärstid**

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer:

Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och post-adress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

"Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.
